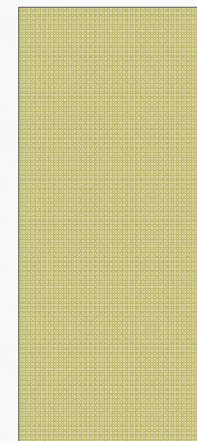


PRESENTASJON AV GOFOOD, ET  
SAMARBEIDSPROSJEKT OM MAT  
OG MAKT.

HILDE BJØRKHAUG  
NORSK SENTER FOR BYGDEFORSKNING, 12 JUNI 2012



# GOFOOD

- Matstyring i globaliserende omgivelser: Innovasjon og markedsstrategier i norske verdikjeder
- Prosjektperiode 01.2011 – 07.2014
- Prosjektet er et samarbeid mellom Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), Norsk senter for bygdeforskning, Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

# PROBLEMSTILLING

- Hvilke er de viktigste betingelsene for norske matnæringsers konkurransevne på hjemmemarkeder og på eksportmarkeder?
  - Tre arbeidspakker:
    - A) Hvordan påvirker internasjonal regulering av intellektuell eiendomsrett produktinnovasjon og konkurransevne i matnæringene?
    - B) Hvordan endres relasjonene og styrkeforholdet langs verdikjeden for matproduksjon og hvordan påvirkes matprodusentenes samarbeidsklime og konkurransevne nasjonalt og internasjonalt av nasjonale styringssystemer?
    - C) Hvordan kan produktinnovasjon i matsektoren øke konkurransevnen i innenlandske markeder og i eksportmarkeder?

## HVORDAN ENDRES RELASJONENE OG STYRKEFORHOLDET LANGS VERDIKJEDEN FOR MATPRODUKSJON OG HVORDAN PÅVIRKES MATPRODUSENTENES SAMARBEIDSKLIMA OG KONKURRANSEEVNE NASJONALT OG INTERNASJONALT AV NASJONALE STYRINGSSYSTEMER?

- 1) Identifisere "kritiske goder" og effekter av disse på maktforholdet i matkjeden. Konsentrasjon i markedet, vertikal integrasjon, vekst i andelen egne merkevarer
- 2) Utvikling i foredlingsindustrien. Case: utvikling av kylling – fra egg til marked. Endringer i rammebetingelser og politikk, endringer i teknologi, produksjonsstruktur, eierstruktur og marked
- 3) Governance –utvikling av "styringssystemer", fra konsensus og statlig kontroll over til privatisering av standarder og sertifisering av produsenter/produkter (sammenligning med Australia og England)
- 4) Finansialisering – økt interesse for å investere i landbruk og matproduksjon. Økende tendenser også i Skandinavia, noe investeringer i hjemmemarkedet, mer utbredt i utlandet.

NORGES I DET GLOBALE MATSYSTEMET

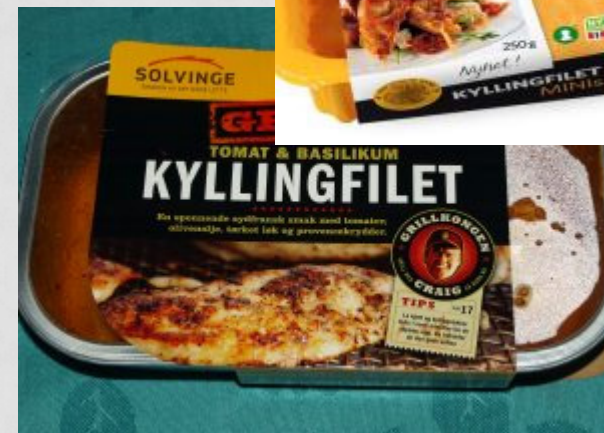


# METODER

- LITTERATURSTUDIER
  - IDENTIFISERE TIDLIGERE FORSKNING OG TEORI
- DOKUMENTANALYSER
  - RAPPORTER/PRESENTASJONER AV STRATEGIER, NØKKELTALL  
OL
- INTERVJU MED NØKKELEKTØRER SOM ER I, ELLER HAR  
JOBDET MED MATKJEDEN
  - MYNDIGHETER , EIERE, ANSATTE, ORGANISASJONER,  
JOURNALISTER, FORSKERE
- ANALYSER AV MEDIEDEKNING

# KYLLINGEN

- Endringer i rammebetingelser for kyllingproduksjon
- Konsentrasjon av eierskap – få aktører
- Vertikal integrasjon, eierinteresser fra egg til butikk
- Satsing på egne merkevarer
- Hvilke muligheter er det for andre produkter og produsenter?



# UTFORSKNING AV PRODUKTUTVIKLING I VERDIKJEDEN FOR MAT

- SAMHANDLING I VERDIKJEDEN
- KVALITET I ULIKE TYPER MAT
- KVALITETSVURDERINGER BLANT ULIKE AKTØRER I VERDIKJEDEN FOR MAT